

Spis treści

<i>L.p.</i>	<i>Tytuł i autorzy</i>	<i>Str.</i>
1	GRY I ZABAWY JĘZYKOWE – JĘZYK ROSYJSKI cz. I - Barbara Osipczuk	4
2	Scenariusz zajęć w klasie III - Justyna Węgierska	7
3	PROCEDURY INTERWENCJI W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA - Julita Woronowicz	12
4	Sztuczna inteligencja jako wsparcie nauczyciela - Jerzy Okraśiński	21

GRY I ZABAWY JĘZYKOWE – JĘZYK ROSYJSKI cz. I

Barbara Osipczuk—doradca metodyczny języka rosyjskiego MODM BCE

Kto jak ja?

Nauczyciel rozdaje uczniom kartę ze zdaniami. Uczniowie je czytają i zaznaczają, które są dla nich prawdziwe, a które fałszywe. Przykładowe zdania do wykorzystania w klasie 7 poniżej.

Następnie uczniowie ustawiają się w 2 rzędach naprzeciwko siebie. Nauczyciel czyta jedno zdanie. Uczniowie mówią Да lub Нет. Jeśli zdanie jest prawdziwe dla obu osób uczniowie przybijają piątki, jeśli nie to dotykają się łokciami.

1	Я не люблю горох.	
2	Я умею кататься на велосипеде.	
3	В свободное время я занимаюсь спортом.	
4	Я люблю лето.	
5	Я не люблю понедельник.	
6	У меня есть собака.	
7	У меня есть кошка.	
8	Я люблю плавать.	
9	Я люблю есть овощи.	
10	У меня пятёрка по физкультуре.	
11	Мой любимый предмет это математика.	
12	Я хочу стать врачом.	
13	В моей комнате у окна стоит письменный стол.	
14	Я живу в городе.	
15	Я живу в деревне.	
16	Я люблю играть в футбол.	
17	Мне нравится моя школа.	
18	Я учусь в начальной школе.	
19	У меня есть сестра.	
20	Вчера я убирал / убирала комнату.	
21	У меня нет черепахи.	
22	У меня нет рыбки.	
23	Мой папа работает инженером.	
24	По национальности я поляк / полька.	
25	В субботу я буду смотреть фильм.	

Zgadnij słowo

Gra prowadzona jest w dwóch grupach. Nauczyciel może przygotować listę słów z danego zakresu tematycznego i zapisać ją na tablicy. Drużyny wybierają jedno ze słów, chętna osoba za pomocą gestów oraz mimiki przedstawia je grupie przeciwnej. Za odgadnięcie słowa przyznawany jest punkt.

W wariancie trudniejszym można określić jedynie zakres tematyczny słownictwa, bez zapisywania leksyki na tablicy. Drużyny dostają od nauczyciela karteczkę ze słowem albo wyrażeniem do pokazania lub same muszą wymyślić słowo do odgadnięcia i zapisać je na kartce. Poniżej przedstawiam przykładowe listy słów i wyrażen.

Bingo

Uczniowie wypisują na kartkach pięć (dziesięć) dowolnie wybranych wyrazów z określonego przez nauczyciela zakresu tematycznego. Nauczyciel podaje na głos różne słowa, a uczniowie usłyszawszy wyraz, który wcześniej zapisali, zakreślają go. Uczeń, który wykreśli wszystkie słowa ze swojej kartki, krzyczy: *Бинго!* i wygrywa. Można kontynuować grę do momentu, aż pozostali zakreślą swoje słowa. Wówczas nie ma przegranych i rozczarowanych.

Zabawę tę można wykorzystać w charakterze powtórzenia pod koniec lekcji, na której wprowadzana była nowa leksyka, lub jako rozgrzewkę językową.

Wyjeżdżam na wakacje i zabieram ze sobą ...

W zabawie, której celem jest powtórzenie i utrwalenie słownictwa oraz kształtowanie umiejętności użycia Biernika rzeczowników i rzeczowników z przymiotnikami, udział bierze cała klasa. Pierwszy uczeń mówi: *„Я собираюсь на каникулы и беру с собой“* i podaje nazwę przedmiotu. Następna osoba powtarza całe zdanie od początku i dodaje kolejną rzecz. Jeśli ktoś się pomyli, odpada. Gra toczy się do momentu, aż zostanie tylko jedna osoba.

Rozbiegane dyktando

W tej grze ćwiczymy umiejętność czytania, pisania i pamięć krótkotrwałą. Można w nią grać w parach i w grupach. Na jednym końcu toru leżą zdania w języku polskim, a na drugim zdania w języku rosyjskim. Grupa musi jak przetłumaczyć zdania polskie na rosyjskie. Sposobów jest kilka: każdy zapamiętuje jedno zdanie i biegnie je przepisać, albo jedna osoba zapamiętuje, podbiega i dyktuje, a druga zapisuje, a później następuje zmiana. Ważne, żeby role się zmieniały, i każdy musiał zarówno zapamiętać, jak i zapisać część tekstu. Można wyznaczyć limit czasowy. Poniżej przykładowe zdania do tłumaczenia dla klasy 7 i 8 na podstawie podręcznika WSIO PRO-STO.

Kl. VII

Сегодня у меня есть свободное время.

Извини, завтра у меня нет свободного времени.

В свободное время Оля любит смотреть фильмы.

У меня тренировка два раза в неделю.

Каждый день утром я гуляю с собакой.

После работы родители отдыхают на огороде.

Dziś mam wolny czas.

Przepraszam, jutro nie mam wolnego czasu.
W wolnym czasie Ola lubi oglądać filmy.
Mam trening dwa razy w tygodniu.
Codziennie rano spaceruję z psem.
Po pracy rodzice odpoczywają w ogrodzie.

Klasa VIII

Сегодня я плохо себя чувствую.
Как вы себя чувствуете?
У меня болит голова и горло.
У Макса снова грипп.
Оля часто болеет ангиной.
Если у тебя болят зубы, то иди к стоматологу / зубному.
Мама часто жалуется на сердце.
Нужно / Надо вызвать врача.
Чем он заболел?

Dziś źle się czuję.
Jak się Pani czuje?
Boli mnie głowa i gardło.
Maks znowu ma grypę.
Ola często choruje na anginę.
Jeśli bolą cię zęby, to idź do dentysty.
Mama często skarży się na serce.
Trzeba wezwać lekarza.
Na co on zachorował?

Scenariusz zajęć w klasie III

Justyna Węgierska - nauczyciel mianowany Szkoły Podstawowej nr 14 w Białymstoku

Przy współpracy Celiny Borowskiej - doradcy metodycznego edukacji wczesnoszkolnej MODM BCE

Data: 27 maja 2024 r.

Blok tematyczny: Maj wokół nas

Temat: „Kim będę, gdy dorosnę? Odkrywamy świat zawodów”.

Cele ogólne:

- poszerzanie swojej wiedzy o nazwy zawodów,
- aktywizowanie myślenia i wyobraźni uczniów,
- doskonalenie swobodnych wypowiedzi i bogacenie słownictwa,
- rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie,

Cele operacyjne:

uczeń:

- wypowiada się na temat zawodów,
- rozumie potrzebę i ważność wykonywania różnych zawodów,
- układa zdania z wyrazami,
- dowiaduje się, jakimi przedmiotami i atrybutami posługują się przedstawiciele różnych zawodów przy wykonywaniu swojej pracy,
- uczestniczy w zabawach i przedstawia je ruchem,
- pracuje zgodnie w zespole

Metody:

- rozmowa,
- objaśnienie,
- ćwiczenie,
- obserwacja,
- metoda działań praktycznych,
- zabawy ruchowe,

Formy pracy:

- - indywidualna,
- - zbiorowa,
- - grupowa,

Środki dydaktyczne:

- ilustracje zawodów,
- akcesoria przyniesione przez nauczyciela
- tablica interaktywna, rzutnik z dostępem do internetu,
- karty pracy – tekst z lukami, znaczki, dyplomy,
- gra na tablicy interaktywnej,

Przebieg zajęć:**1. Powitanie.****2. Podanie celu zajęć:**

Na dzisiejszych zajęciach posłuchacie wiersza, poznacie kilka zabaw i gier związanych z zawodami. Zredagujecie kilka zdań na temat zawodu, który chciałbyś wykonywać w przyszłości. Bawiąc się będziecie równocześnie utrzymywać swoje wiadomości o zawodach.

3. Wysłuchanie i omówienie wiersza Mariusza Niemyckiego pt. „Zawody”.

Tak jak są przeróżne lody,
tak i różne są zawody!
Ten to umie, tamten nie,
każdy robi to, co chce.
Każdy robi, co potrafi,
każdy na swój zawód trafi!
Chociaż teraz jesteś mały,
może skromny i nieśmiały,
kiedys będziesz podróżnikiem
lub rolnikiem, lub leśnikiem,
albo, gdy ci talent każe,
to zostaniesz i malarzem
czy też nawet oficerem –
sam wybierzesz swą karierę!
Jest zawodów całe mrowie,
ja o kilku ci opowiem.

Dzieci odpowiadają na pytania:

Co to jest zawód?

Zawód jest zbiorem zadań, zespołem czynności wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, będących świadczeniami na rzecz innych osób, wykonywany przez poszczególne osoby i wymagający odpowiednich kwalifikacji, wiedzy i umiejętności.

O jakich zawodach jest mowa w wierszu? Jakie znamy zawody? Uczniowie wymieniają nazwy zawodów.

Co trzeba zrobić (jakie mieć zdolności), aby wykonywać dany zawód np. podróżnika, rolnika, malarza, leśnika?

Aby można było pracować w danym zawodzie trzeba się go najpierw wyuczyć - iść do szkoły lub na studia, które przygotowują nas do wykonywania danego zawodu (predyspozycje, odpowiednie kwalifikacje, wiedzę i umiejętności).

Jaka powinna być nasza wymarzona praca?

Wykonywana praca powinna sprawiać nam przyjemność, satysfakcję z odnoszonych sukcesów, zadowolenie, pomagać w rozwijaniu relacji z innymi ludźmi, stwarzać możliwości rozwoju i awansu, przynosić korzyści materialne itp.

4. Obejrzyjcie film o kilku zawodach:

<https://www.youtube.com/watch?v=AUGHYwEqcPM>

Który z zaprezentowanych zawodów według Was jest najciekawszy i co Wam się w nim podoba?

Jak myślicie, jakie są zawody przyszłości? Na tablicy jest 4-5 przykładów wydrukowanych nazw zawodów z objaśnieniem. Uczniowie próbują dopasować zawody do objaśnienia, np.:

Robotyk- projektuje i buduje roboty.

Logistik- planuje i nadzoruje proces produkcyjny, transport i dystrybucję towarów.

Grafik komputerowy- projektuje strony internetowe czy też okładki książki.

Dietetyk- edukuje pacjentów w zakresie prawidłowej diety, dopasowanej do wieku oraz stanu zdrowia i opracowuje zalecenia żywieniowe.

Psycholog- udziela wsparcia i pomocy psychologicznej w zakresie radzenia sobie z codziennymi problemami.

5. „Zawodowe kalambury” – dzieci zostają podzielone na 2 grupy, losują ilustrację, przedstawiającą różne zawody i mają za zadanie przedstawić go w taki sposób (używając tylko mowy ciała lub ewentualnie mówiąc 1 zdanie), aby drużyna przeciwna jak najszybciej odgadła próbując nazwać każdą z zaprezentowanych tam osób.

6. Wyszukiwanie zawodów z –arz, -erz. Nauczyciel włącza na komputerze grę z wykorzystaniem programu wordwall.net i tablicy interaktywnej. Wybrane dzieci podchodzą do tablicy i wybierają obrazek pasujący do nazwy zawodu.

<https://wordwall.net/pl/resource/1908921/polski/wyrazy-z-rz-nazwy-zawod%3%b3w-arz-erz>

Przyporządkowywanie i zapisywanie na tablicy przez uczniów i na karcie pracy nazw zawodów do ich objaśnienia, wymiana pisowni rz na r.

7. Układanie 5 zdań na temat zawodu, który chciałbyś wykonywać w przyszłości w oparciu o zgromadzone słownictwo, zabawy i film. Indywidualizacja pracy:

Grupa 1- uczniowie wybierają i dopasowują gotowe zwroty do zdań związanych z zawodami.

Grupa 2- uczniowie kończą zdania, co robi? np. Lekarz.....

Piekarz.....

Grupa 3 – uczniowie samodzielnie redagują na kartce zdania korzystając z pytań pomocniczych (Kim chciałbyś być w przyszłości? Co musisz zrobić, aby wykonywać daną pracę? Na czym polegałaby Twoja praca? Jakie korzyści dawałaby Tobie i innym ludziom? (minimum 5 zdań).

Sprawdzenie poprawności wykonania zadań w poszczególnych grupach- jedna osoba z grupy czyta wykonane zadanie.

8. Zabawa kreatywna- „Losowanie akcesoriów”.

Uczeń losuje z worka jeden przedmiot i pokazuje go całej klasie. Zadaniem uczniów jest nazwanie jak największej liczby zawodów, które korzystają z tego przedmiotu w swojej codziennej pracy lub mogłyby korzystać, np. latarka (ochroniarz, policjant, górnik, ratownik górski),

kamizelka odblaskowa (kierownik budowy, policjant, operator maszyn),

myszka (sekretarka, programista, informatyk, nauczyciel),

kamień (brukarz, archeolog, geolog, górnik),

nożyczki (krawiec, fryzjer, nauczyciel),

rękawiczki lateksowe (pielęgniarka, dentysta, konserwator dzieł sztuki)

monety (sprzedawca, kasjer bankowy, numizmatyk)

owoc, warzywo (kucharka, dietetyk, rolnik, sprzedawca)

śrubokręt, wiertarka (ślusarz, mechanik, elektryk).

9. „Co robią różni ludzie?” – masażyk relaksacyjny (zaczerpnięte z internetu)

Stolarz młotkiem stuka (stukanie jedną lub dwiema rękoma zaciśniętymi w pięść)

Lekarz w plecy puka (delikatne pukanie palcami)

Kucharz w garnku miesza (koliste ruchy płaską dłonią)

Pracznica pranie wiesz (delikatne szczypanie)

Rolnik grabi siano („grabienie” palcami obu rąk z góry na dół)

Muzyk gra co rano (naśladowanie ruchów pianisty)

I ja też pracuję (wskazywanie na siebie)

Obrazek maluję (dowolne kreślenie palcami na plecach partnera)

10. Podsumowanie - O czym była dziś mowa na lekcji? Co było dla mnie ważne?

Jakie zapamiętaliście nazwy zawodów?

Kim chciałbyś zostać w przyszłości?

Dzieci otrzymują dyplomy i znaczki „znawcy zawodów”.

PROCEDURY INTERWENCJI W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA

Julita Woronowicz - konsultant ds.. Wychowania i profilaktyki oraz pomocy psychologiczno - pedagogicznej MOMD BCE

Obowiązek podejmowania interwencji przez nauczycieli w świetle obowiązujących przepisów prawa

Zapisy prawne obowiązujące pracowników oświaty nie pozostawiają złudzeń w kwestii obowiązku reagowania na podejrzenie bądź ujawnienie przemocy domowej. Jak stanowi art. 6 Karty Nauczyciela (Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r., Dz.U. Nr 3, poz. 19) jednym z podstawowych zadań nauczycieli jest dbanie o rzetelną realizację swoich zadań wynikających z obejmowanego stanowiska, a także podstawowych funkcji placówki takich jak funkcja: dydaktyczna, wychowawcza i opiekuńcza.

Również Ustawa o systemie oświaty (Ustawa z dnia 7 września 1991 r., Dz.U. Nr 95, poz. 425, art. 4) reguluje podstawowe obowiązki, z których jasno wynika, że zakres działań nauczycieli i pedagogów nie kończy się jedynie na przekazywaniu wiedzy. W artykule 4 możemy bowiem przeczytać, iż „Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek

kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia”.

Opierając się na aktach prawnych, które nie pozostawiają żadnych wątpliwości w kontekście konieczności reagowania na krzywdę podopiecznych przez pracowników oświaty warto wspomnieć o Konwencji o prawach dziecka (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526) w art. 19 przeczytamy, że „troską państw - stron jest podejmowanie wszelkich właściwych kroków w dziedzinie ustawodawczej, administracyjnej, społecznej oraz wychowawczej dla ochrony dziecka przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdy lub zaniedbania bądź złego traktowania lub wyzysku, w tym wykorzystywania w celach seksualnych, dzieci pozostających pod opieką rodzica(ów), opiekuna(ów) prawnego(ych) lub innej osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem”.

Obowiązek reagowania jest ściśle uregulowany w zapisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów

formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870). Zapisy te wskazują oświatę jako jeden z podmiotów zobligowanych do wszczynania procedury „Niebieskie karty”, w każdym przypadku, w którym zachodzi podejrzenie występowania przemocy domowej. Procedurze tej poświęcony będzie jeden z podrozdziałów niniejszej pracy.

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 535) również jasno określa:

- zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej;
- zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Warto podkreślić, iż przepisy Ustawy stosuje się także w przypadku zagrożenia przemocą domową oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.

Inne istotne zapisy prawne poruszające kwestie odpowiedzialności i konieczności reagowania na łamanie przepisów prawa to:

Art. 304 Kodeksu Postępowania Karnego

§1. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję (Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r.

poz. 1375))

Art. 240 Kodeksu Karnego

§1. Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, art. 118a, art. 120-124, art. 127, art. 128, art. 130, art. 134, art. 140, art. 148, art. 148a, art. 156, art. 163, art. 166, art. 189, art. 197 §3-5, art. 198, art. 200, art. 252 lub przestępstwa o charakterze terrorystycznym, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. (Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1138))

Art. 572 Kodeksu Postępowania Cywilnego

§1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

§2. Obowiązek wymieniony w §1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi. (Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550)).

Również Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej (art. 12) nakłada obowiązek prawny niezwłocznego

zawiadomienia Policji lub prokuratury na osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej (Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424)).

Jak widać po przedstawionych powyżej aktach prawnych nauczyciel, który podejrzewa występowanie przemocy domowej w rodzinie swojego wychowanka, ma nie tylko moralny, ale także prawny obowiązek reagowania na krzywdę ucznia. Kwestią zaś odpowiedzialności szkoły/placówki oświatowej jest podjęcie właściwych i w pełni profesjonalnych działań interwencyjnych., które przyczynić się będą mogły do zaprzestanie występowania przemocy i ochrony małoletnich, a także wszystkich pokrzywdzonych, których dotyczyć będzie interwencja.

Standardy ochrony małoletnich w placówkach oświatowych

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (tzw. Ustawa o ochronie małoletnich) wprowadza nowe uregulowania i narzędzia mające na celu poprawę bezpieczeństwa i ochronę praw dzieci (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606).

Ustawa wprowadza między

innymi zmiany przez nowelizację innych ustaw chociażby Ustawy z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304), która po zmianie czyli od 15 lutego 2024 roku nosi tytuł – „Ustawa z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich”.

Art. 1 tejże Ustawy określa „szczególne środki ochrony przeciwdziałające zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i szczególne środki ochrony małoletnich.”

Szczególnymi środkami ochrony przeciwdziałającymi zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, o których mowa w art. 1, są:

1. Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym;
2. obowiązki pracodawców i innych organizatorów w zakresie działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi oraz pracowników i innych osób dopuszczanych do takiej działalności;
3. określenie miejsc szczególnego zagrożenia przestępczością na tle seksualnym.

Szczególnymi środkami ochrony małoletnich, o których mowa w art. 1, są:

1. ocena prawdopodobieństwa ponownego popełnienia przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego;
2. standardy ochrony małoletnich;
3. analiza zdarzeń, w wyniku których małoletni na skutek działania rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego poniósł śmierć lub doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;
4. Krajowy Plan Przeciwdziałania Przemocy na Szkodę Małoletnich oraz Krajowy Plan Przeciwdziałania Przestępstwom Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Małoletnich;
5. kontrola wykonywania obowiązków, o których mowa w art.21 oraz art. 22 b Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304),

Jednym z zapisów Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw jest zapis dotyczący obowiązku posiadania standardów ochrony małoletnich (zwanych inaczej standardami ochrony dzieci) przez wszystkie podmioty, które pracują z dziećmi. Instytucje i placówki są obowiązane do wprowadzenia

standardów od 15 lutego 2024 r. (Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 poz. 1606)).

Standardy ochrony małoletnich stanowią zbiór zasad, które mają na celu pomagać w tworzeniu bezpiecznego i przyjaznego środowiska we wszystkich podmiotach działających na rzecz dzieci. Organy zarządzające takimi placówkami, jak i organizatorzy tego rodzaju działalności mają obowiązek wdrożyć standardy dostosowane do charakteru i rodzaju podmiotu lub prowadzonej działalności.

Wymogi ustawowe (Dz.U. z 2023 poz. 1606) zobowiązują do określenia w standardach szeregu zasad, które będą w szczególny sposób dostosowane do indywidualnego charakteru i rodzaju placówki lub też prowadzonej działalności.

Standardy ochrony małoletnich są jednym z wielu elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Same jednak standardy nie wpłynął znacząco na poziom bezpieczeństwa dzieci w placówce, gdyż na bezpieczeństwo i ochronę wpływają przede wszystkim ludzie, którzy zobowiązani są do ochrony małoletnich i dbania o ich zdrowy, niezakłócony przemocą rozwój. Wdrażanie standardów wymaga pracy całego zespołu danej instytucji, wspólnego, szczerego zaangażowania i

weryfikacji przekonań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz krzywdzenia dzieci.

Procedura „Niebieskie karty”

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870) nakłada na pracowników służb, w tym na pracowników oświaty obowiązek reagowania w sytuacji powzięcia informacji lub podejrzenia o stosowaniu przemocy wobec dziecka. Daje ona również możliwość skutecznej interdyscyplinarnej współpracy na rzecz pomocy i ochrony małoletniego oraz jego najbliższych. Jest to niezwykle istotne, gdyż stwarza okazje do wymiany informacji na temat konkretnej rodziny i jej sytuacji, podziału obowiązków między profesjonalistami mających na celu diagnozę sytuacji, ochronę i monitorowanie. Nie bez znaczenia jest także fakt, iż interdyscyplinarny charakter procedury zakłada wspólne podejmowanie decyzji o interwencji prawnej, co w znacznym stopniu emocjonalnie odciąża ewentualnego interwenta.

Głównym celem wprowadzenia procedury „Niebieskie Karty” jest taka praca z konkretną rodziną, która w znacznym stopniu przyczyni się do trwałego ustąpienia aktów przemocy domowej. Warto wspomnieć, iż profesjonalna pomoc ma na celu nie

tylko pracę z osobami doznającymi przemocy, ale także z osobami stosującymi przemoc. To właśnie do nich skierowana jest oferta zajęć korekcyjno – edukacyjnych i programy psychologiczno-terapeutyczne.

Procedura „Niebieskie karty” zawiera cztery formularze:

1. Karta A – wypełniana jest przy interwencji/zgłoszeniu
2. Karta B – przekazywana jest osobie pokrzywdzonej
3. Karta C – wypełniana jest przez Zespół Interdyscyplinarny lub Grupę diagnostyczno - pomocową w trakcie spotkania z osobą pokrzywdzoną (lub jako plan pracy)
4. Karta D - wypełniana przez Zespół Interdyscyplinarny lub Grupę diagnostyczno - pomocową w trakcie spotkania z osobą stosującą przemoc

Według Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 poz. 1870) wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty” i nie wy-

maga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową.

Oryginał wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” przekazuje się niezwłocznie przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego, nie później jednak niż w terminie 5 dni roboczych. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni roboczych od dnia otrzymania formularza „Niebieska Karta – A” przekazuje go Grupie diagnostyczno – pomocowej.

Pierwsze posiedzenie zwołane przez Zespół Interdyscyplinarny Grupy diagnostyczno-pomocowej odbywa się niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania formularza „Niebieska Karta – A”.

Grupa diagnostyczno - pomocowa niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia, przekazuje do zespołu interdyscyplinarnego protokół, a o zakończeniu procedury informuje się osobę doznającą przemocy domowej oraz osobę stosującą przemoc.

Po zakończeniu procedury grupa diagnostyczno-pomocowa podejmuje działania monitorujące, polegające w szczególności na składaniu wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa w związku z zakończoną procedurą, poradnictwie i wsparciu. Monitorin ten odbywa się przez okres 9 miesięcy (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz

wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 poz. 1870)).

Opisana procedura stała się istotną podstawą łączącą lokalny system pomocy osobom doznającym przemocy. Procedura zwraca uwagę na potrzebę interdyscyplinarnej współpracy służb, a także pozwala na ujednolicenie dokumentowania zdarzeń przemocowych poprzez wprowadzenie formularzy. Nie bez znaczenia jest także podejmowanie stanowczych działań wobec osób stosujących przemoc domową, a także przechowywanie dokumentacji potrzebnej w przypadku konieczności wkroczenia na drogę prawną (Sasał, 2001). Ważnym aspektem procedury jest także wprowadzenie monitorowania bezpieczeństwa w rodzinie, a także rozszerzenie katalogu uprawnionych do wszczynania procedury podmiotów w stosunku do zapisów z 2011 r.

Przegląd badań – rola nauczycieli w kontekście przeciwdziałania przemocy domowej.

W artykule „Rola nauczyciela wczesnej edukacji w identyfikowaniu i reagowaniu na przejawy przemocy domowej – między prawnym obowiązkiem a odpowiedzialnością moralną” Joanna Frankowiak (2023) analizuje rolę nauczycieli w kontekście przeciwdziałania przemocy domowej wobec dzieci, pod kątem nie tylko realizacji zaleceń prawnych, ale też ciążyącej na tej grupie zawodowej odpowiedzialności moralnej. Autorka podkreśla, że

nauczyciele, obok pracowników służby zdrowia, mają największe możliwości wczesnego wykrycia objawów krzywdzenia dzieci do 10 roku życia, jednak ich udział w uruchamianiu procedur pomocowych, takich jak procedura „Niebieskie Karty”, jest wciąż niewielki. Autorka zwraca również uwagę na liczne bariery, które wpływają często na niską aktywność grona pedagogicznego w zakresie interwencji – są to m.in. brak przygotowania, obawy przed ingerencją w życie rodzinne, niedostateczne wsparcie instytucjonalne oraz niedobór kompetencji w zakresie rozpoznawania objawów przemocy. Joanna Frankowiak wskazuje na potrzebę rozwoju nie tylko wiedzy proceduralnej, ale przede wszystkim kompetencji moralnych, psychologicznych i interpersonalnych nauczycieli, które pozwolą na podejmowanie świadomych oraz odpowiedzialnych działań w sytuacjach trudnych i kryzysowych. W artykule pojawia się także apel o uzupełnienie programów kształcenia nauczycieli o treści dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej, a także o rozwijanie ich gotowości do działania poprzez wzmacnianie poczucia odpowiedzialności oraz znajomości obowiązujących procedur prawnych i instytucji pomocowych.

Kluczową rolę nauczycieli w kontekście przeciwdziałania przemocy domowej podkreśla także publikacja „Wybrane aspekty prawne przeciwdzia-

łania przemocy domowej” (Poniatowski, Maciejczyk-Krysiak i Starybrat, 2024). W publikacji zwrócono uwagę na kluczową rolę jaką pełnią nauczyciele w kontekście reagowania w przypadkach podejrzenia przemocy domowej, zwłaszcza wobec dzieci. Autorzy podkreślają fakt, że nauczyciele, jako osoby pierwszego kontaktu, mogą nie tylko inicjować procedurę „Niebieskie Karty”, lecz także aktywnie uczestniczyć w działaniach grup diagnostyczno-pomocowych oraz zespołów interdyscyplinarnych. W przybliżonym artykule jasno wybrzmiewa jednak, że skuteczność tych działań zależy przede wszystkim od odpowiedniego przygotowania merytorycznego nauczycieli oraz zapewnienia im odpowiedniego wsparcia prawnego i instytucjonalnego. Autorzy rekomendują ponadto zwiększenie zakresu szkoleń dotyczących prawa rodzinnego i administracyjnego oraz rozwój współpracy interdyscyplinarnej między szkołami a instytucjami pomocowymi.

O opracowania standardów współpracy między instytucjami apeluje także Najwyższa Izba Kontroli (NIK) w swoim raporcie „Przeciwdziałanie przemocy domowej” (2024). Raport ten przedstawia wyniki kontroli przeprowadzonej w latach 2023–2024 w instytucjach publicznych realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Kontrola objęła okres 2021–2023 i

dotyczyła oceny organizacji, a także realizacji procedury „Niebieskiej Karty” oraz wsparcia udzielanego osobom doświadczającym przemocy. Badaniem objęto 23 jednostki świadczące usługi pomocowe oraz przeprowadzono ankietę wśród ponad 600 osób doświadczających przemocy.

Raport ujawnił poważne nieprawidłowości w systemie ochrony – wskazano bowiem na brak spójności działań, rozproszenie danych oraz niewystarczające zaangażowanie instytucji, w tym placówek oświatowych i medycznych. Szczególną uwagę zwrócono na błędy w stosowaniu procedury „Niebieskiej Karty”, opóźnienia w działaniach oraz brak skutecznej izolacji osób stosujących przemoc. Najwyższa Izba Kontroli odnotowała również brak formalnych zasad współpracy między instytucjami, niedostateczne wsparcie skierowane do osób doznających przemocy oraz liczne bariery systemowe, takie jak brak miejsc w ośrodkach wsparcia, niedobory kadrowe, brak szkoleń czy ograniczone środki finansowe.

Istotnym wnioskiem raportu jest krytyczna ocena roli placówek oświatowych, które rzadko inicjowały rozpoczęcie procedury pomimo możliwości wczesnego rozpoznania przemocy, zwłaszcza wobec dzieci. W ocenie NIK konieczne jest stworzenie centralnego rejestru przemocy, ujednolicenie programów profilaktycznych, opracowanie

standardów współpracy oraz zwiększenie dostępności specjalistycznego wsparcia (Najwyższa Izba Kontroli, 2024).

Zakończenie

Skuteczna ochrona dzieci przed przemocą domową wymaga nie tylko precyzyjnych regulacji prawnych, ale przede wszystkim świadomego, zaangażowanego i odpowiedzialnego działania wszystkich osób pracujących z małoletnimi – w tym nauczycieli, którzy bardzo często jako pierwsi dostrzegają symptomy krzywdzenia. Przepisy prawa jednoznacznie nakładają na pracowników oświaty obowiązek interweniowania, jednak to praktyczna gotowość do działania, znajomość procedur oraz dostęp do wsparcia instytucjonalnego decydują o realnej skuteczności podejmowanych interwencji.

Wdrażanie standardów ochrony małoletnich, znajomość procedury „Niebieskiej Karty” oraz rozwój współpracy interdyscyplinarnej stanowią fundamenty skutecznej profilaktyki i przeciwdziałania przemocy. Nie można jednak zapominać, że kluczowym ogniwem całego systemu pozostaje człowiek – jego wiedza, kompetencje, wrażliwość i odwaga cywilna. Dlatego tak ważne jest systemowe wspieranie nauczycieli poprzez odpowiednie szkolenia, konsultacje prawne i psychologiczne oraz wzmacnianie ich poczucia sprawczości.

Odpowiedzialność za dobro dziecka nie kończy się na murach szkoły – jest

wspólnym zobowiązaniem wszystkich instytucji i osób dorosłych. Tylko poprzez współpracę, wzajemne zaufanie i konsekwentne działanie możemy budować bezpieczne środowisko, w którym każde dziecko ma prawo do życia wolnego od przemocy.

Sztuczna inteligencja jako wsparcie nauczyciela

Jerzy Okrański – doradca metodyczny informatyki i technologii informacyjnych MODM BCE

Wstęp

Podczas podejmowania decyzji o sposobie realizacji tematu publikacji pomyślałem, że pójść tym razem krótszą drogą i użyć narzędzi, o których chciałbym tu w paru słowach napisać.

Szkielet niniejszego artykułu z najważniejszymi treściami powstał w około 15 min. To co było dla mnie w tym teście najważniejsze, to skrócenie czasu mojej pracy przez użycie AI do zebrania potrzebnych informacji. Wymagało to ode mnie jedynie zadania paru precyzyjnych pytań i wybrania sprawdzonych odpowiedzi. Na moją prośbę sztuczna inteligencja dopasowała także język do wieku potencjalnego odbiorcy. Założyłem, że czytelnikiem będzie uczeń w wieku 15-19 lat. Uznałem, że artykuł napisany dla tej grupy wiekowej może być zrozumiały także dla każdego innego starszego odbiorcy potencjalnie zainteresowanego tematem. Potem pozostało mi tylko sprawdzenie poprawności informacji, wygładzenie tekstu, usunięcie niektórych zdań i uzupełnienie artykułu o parę informacji wynikających z własnej wiedzy i doświadczenia.

Oto parę przykładów „sztucznego” język użytej sztucznej inteligencji:

- AI używało „maszynka”, zamiast „maszyna”

- AI używało często trzeciej osoby liczby pojedynczej – musiałem pozamieniać na pierwszą osobę liczby mnogiej

- poprawiłem też trochę błędów językowych, jak: „maszyna naucza się” na „maszyna uczy się”.

Zapraszam więc czytelnika do oceny tej mojej krótkiej współpracy ze sztuczną inteligencją. Nadmieniam, że włożyłem w tą pracę minimum wysiłku, a wydaje mi się, że skutek jest całkiem niezły. Proszę też o zwrócenie uwagi na ilość stron internetowych użytych przez AI do stworzenia poniższej publikacji. Spis tych źródeł zamieściłem pod artykułem.

Poniżej artykuł powstały przy udziale sztucznej inteligencji Copilot w dn. 4.04.2024 r.

„Uczenie maszynowe i sztuczna inteligencja. Czy mamy się tego bać?”

Uczenie maszynowe

Uczenie maszynowe to taki rodzaj komputerowej magii, dzięki której komputery uczą się jak ludzie. Wyobraźmy sobie, że maszyna może „myśleć” i „uczyć się” na podstawie danych, tak jak My uczymy się w szkole na podstawie książek.

Teraz kilka przykładów, które mogą pomóc w zrozumieniu zagadnienia:

1. Gra w Warcaby: wyobraźmy sobie, że maszyna chce nauczyć się grać w warcaby. Pokazujemy jej mnóstwo partii, a ona obserwuje jakie ruchy prowadzą do wygranej. Po pewnym czasie sama potrafi grać coraz lepiej. To tak, jakbyśmy uczyli się grać w

warcaby, patrząc na ruchy innych graczy.

2. Tłumaczenia Tekstów: pewnie wielu z nas korzysta z Google Translate. To właśnie uczenie maszynowe pozwala komputerom tłumaczyć teksty z jednego języka na inny. Komputer analizuje miliony tłumaczeń i uczy się, jak przetłumaczyć słowo po słowie.
3. Rozpoznawanie Obrazów: maszyna może "widzieć" obrazy i rozpoznawać na nich różne rzeczy, np. potrafi wykryć, czy na zdjęciu jest pies, czy kot. Wcześniej jednak ktoś mu musiał pokazać ogromną ilość kotów różnych gatunków tych zwierząt w różnych środowiskach i pozycjach. Gdyby nie takie uczenie (maszynowe) komputer nie miałby pojęcia jakie to zwierzę ma przed sobą. T
4. Rekomendacje w Sklepach Internetowych: wielu z nas od lat robi zakupy online. Sklepy internetowe używają właśnie uczenia maszynowego, żeby polecać nam produkty, które mogą się spodobać. Znają historię naszych zakupów, określają preferencje i podsuwają wyszukane propozycje. To tak, jakby maszyna była naszym osobistym doradcą zakupowym.

W skrócie, uczenie maszynowe to superpotęga komputerów, która pozwala im "uczyć się" na podstawie dostarczonych danych i stawać się przez to coraz lepszymi w różnych zadaniach.

Oto kilka stron, które pozwolą zgłębić tajniki uczenia maszynowego:

1. HashDork: Na HashDork znajduje się 15 projektów uczenia maszynowego dla początkujących. To świetny sposób, aby zacząć praktykować i rozwijać swoje umiejętności. Przykłady projektów obejmują analizę

danych Titanica, klasyfikację kwiatów tęczówki i przewidywanie cen domów w Bostonie.

2. Kaggle: Kaggle to platforma, na której programiści mogą współzawodniczyć, rozwiązywać problemy i uczyć się. Można tam znaleźć wiele konkursów związanych z uczeniem maszynowym, a także zestawy danych do eksperymentowania.
3. UCI Machine Learning Repository: To repozytorium zawiera różne zestawy danych, które można wykorzystać do nauki i testowania algorytmów uczenia maszynowego. Można tam znaleźć dane z różnych dziedzin, takich jak medycyna, finanse czy nauki społeczne.
4. Data.gov: właściwe miejsce dla zainteresowanych analizą danych publicznych. Data.gov udostępnia dane rządowe z różnych dziedzin, a to świetny materiał do nauki.

Należy pamiętać, że nauka uczenia maszynowego wymaga cierpliwości i praktyki.

Związek pomiędzy uczeniem maszynowym a sztuczną inteligencją

Powiedzmy więc jeszcze raz czym jest sztuczna inteligencja i uczenie maszynowe. Zrozumienie tych terminów pozwoli na określenie ich związku.

Sztuczna Inteligencja (AI): to taki ogólny parawan, pod którym kryje się wiele technik i pomysłów. AI to po prostu „nauczone” komputery, które próbują „myśleć” jak ludzie. Chcemy, aby komputer potrafił podejmować decyzje, rozpoznawać obrazy, czy tłumaczyć języki. To są właśnie niektóre obszary, w których realizuje się sztuczna inteligencja.

Uczenie Maszynowe (Machine Learning): to jedno z narzędzi, które pomaga komputerom stawać się coraz bardziej inteligentnymi.

Uczenie maszynowe jest więc częścią sztucznej inteligencji – a właściwie procesu jej uczenia i doskonalenia. Dzięki uczeniu maszynowemu komputery mogą analizować dane, wykrywać wzorce i dostosowywać się do nowych sytuacji. Innymi słowy, AI to ogólna koncepcja, a uczenie maszynowe to praktyczny sposób, w jaki komputery uczą się na podstawie danych. W skrócie, uczenie maszynowe to kluczowy element sztucznej inteligencji, który pozwala komputerom stawać się coraz bardziej sprytnymi.

Przykładowe korzyści i zagrożenia płynące ze sztucznej inteligencji

Sztuczna inteligencja (AI) to taki komputerowy czarodziej, który może “myśleć” i wykonywać zadania, tak jak ludzie. Oto, co jest fajne i co może być niebezpieczne w związku z istnieniem AI.

Korzyści:

1. Większa Wydajność i Produktywność: AI może automatyzować powtarzalne zadania, dzięki czemu pracownicy mogą skupić się na bardziej kreatywnej pracy. To może zwiększyć produktywność i obniżyć koszty.
2. Lepsze Decyzje i Rozwiązywanie Problemów: AI analizuje duże ilości danych, co pomaga w podejmowaniu lepszych decyzji. W obszarach takich jak finanse czy opieka zdrowotna AI może przewidzieć trendy i pomóc w rozwiązywaniu problemów.
3. Przetwarzanie Dużych Ilości Danych: AI potrafi szybko analizować ogromne ilości informacji, np. dane medyczne, czy informacje o klientach. Pomaga to w identyfikacji ukrytych wzorców i trendów.
4. Poprawa Opieki Zdrowotnej: AI pomaga lekarzom w diagnozowaniu chorób i tworzeniu spersonalizowa-

nych planów leczenia. W badaniach medycznych może identyfikować nowe połączenia/zależności.

Zagrożenia:

1. Bezrobocie: automatyzacja przez AI może prowadzić do zwolnień pracowników, szczególnie w branżach, gdzie zadania są łatwo zautomatyzowane. To może mieć negatywne skutki społeczne.
2. Nierówności Społeczne: nie wszyscy mają dostęp do AI. To może pogłębiać różnice między ludźmi.
3. Prywatność i Bezpieczeństwo Danych: AI korzysta z naszych danych. Musimy dbać o to, aby były bezpieczne i nie były wykorzystywane w złym celu.
4. Etyka i Odpowiedzialność: musimy zastanowić się, jak używać AI, aby nie zaszkodzić ludziom czy środowisku. To ważne, aby AI działało zgodnie z naszymi wartościami.

Powyższe treści przedstawiające korzyści i zagrożenia płynące z istnienia AI w naszym życiu wydały mi za mało dopasowane do warunków szkolnych. Poprosiłem więc sztuczną inteligencję (dn. 5.06.2024r.), aby napisała prostym językiem jakie są plusy i minusy działania sztucznej inteligencji w nauczaniu dzieci i młodzieży. Oto wynik jej ekspresowej „pracy”:

Zalety:

1. Spersonalizowana nauka: narzędzia oparte na sztucznej inteligencji analizują wyniki uczniów i dostosowują wsparcie, aby poprawić ich oceny.
2. Natychmiastowa informacja zwrotna: sztuczna inteligencja może dostarczać uczniom szybką informację zwrotną, co pomaga w ich rozwoju.
3. Automatyzacja zadań: sztuczna inteligencja może wykonywać powtarzalne zadania, pozwalając na bar-

dziej efektywne wykorzystanie czasu nauczycieli.

4. Rozwijanie umiejętności przyszłości: uczniowie uczą się korzystania z nowoczesnych technologii, co jest ważne w dzisiejszym świecie.

Wady:

1. Zagrożenie dla nauczycieli: niektórzy obawiają się, że sztuczna inteligencja może zastąpić nauczycieli w niektórych zadaniach.
2. Uzależnienie od technologii: nadmierne poleganie na narzędziach opartych na sztucznej inteligencji może prowadzić do uzależnienia od technologii.
3. Bezpieczeństwo danych: konieczne jest dbanie o bezpieczeństwo danych uczniów, aby uniknąć naruszeń prywatności.

Warto pamiętać, że odpowiednie wykorzystanie sztucznej inteligencji może przynieść korzyści, ale wymaga ostrożności i świadomego podejścia.

Sztuczna inteligencja Copilot posłużyła się informacjami znalezionymi przy użyciu wyszukiwarki <https://bing.com/>

Do stworzenia artykułu wykorzystano następujące strony internetowe:

<https://nano.komputronik.pl/n/uczenie-maszynowe-rodzaje-przyklady/>

https://codenga.pl/artykuly/poradniki/co_to_jest_uczenie_maszynowe_machine_learning

<https://www.qtravel.ai/pl/blog/uczenie-maszynowe-definicja-rodzaje-i-przyklady-zastosowania/>

<https://www.rafalszrajnert.pl/uczenie-maszynowe/>

<https://hashdork.com/pl/projekty-uczenia-maszynowego-dla-pocz%C4%85tkuj%C4%85cych/>

<https://www.gettyimages.com/detail/photo/brain-machine-learning-digital-mind-technology-copy-royalty-free-image/2008520952>

<https://medium.com/@alikaswiderska/37-najlepszych-stron-internetowych-do-nauki-nowych-rzeczy-18d2642ce821>

<https://oclab.pl/wstep-do-uczenia-maszynowego/>

<https://www.unite.ai/pl/10-najlepszych-bibliotek-Pythona-do-uczenia-maszynowego-ai/>

<https://ichi.pro/pl/10-najlepszych-kursow-do-nauki-tensorflow-dla-uczenia-maszynowego-w-2021-roku-63372753950795>

<https://barrazacarlos.com/pl/zalety-i-wady-sztucznej-inteligencji/>

<https://www.ozsk.pl/jakie-korzysci-i-jakie-zagrozenia-moze-stwarzac-rozwoj-sztucznej-inteligencji/>

<https://dziendobry.tvn.pl/styl-zycia/sztuczna-inteligencja-korzysci-i-zagrozenia-czy-nalezy-sie-jej-obawiac-st7654192>

<https://fintechportal.pl/sztuczna-inteligencja-zalety-wady-i-przyszlosc/>

<https://szkolna24.pl/arttykul/blog/sztuczna-inteligencja-w-edukacji:-jej-rola-zalety-oraz-wady>

<https://bing.com/search?q=plusy+i+minusy+dzia%C5%82a-nia+sztucznej+inteligencji+w+edukacji+dzieci+i+m%C5%82odzie%C5%BCy>

<https://edun.pl/wiedza/sztuczna-inteligencja-ai-w-edukacji-najlepsze-rozwiazania-wspierajace-nauke-dziecka/>

<https://barrazacarlos.com/pl/zalety-i-wady-sztucznej-inteligencji-w-edukacji/>

Kilka słów na zakończenie :)

Powyżej mamy przykład jak w szybki sposób możemy dotrzeć do informacji, na które potrzebowalibyśmy wielu minut, czy nawet godzin pracy w sieci. Jako nauczyciele będziemy musieli przyznać, że AI może być nam ogromną pomocą i przynieść wymierne korzyści w zakresie zarządzania czasem, doskonalenia umiejętności i planowania oraz realizacji powierzonych zadań. Jednakże równocześnie musimy być świadomi, że podobnie pomyślą nasi uczniowie. Oni też pragną pracować efektywniej i z mniejszym wysiłkiem. Czy to takie złe i czy musimy się tym przejmować?

Jeśli przypatrzmy się aktywności dzieci i młodzieży w sieci w ciągu ostatnich kilkunastu lat, to musimy przyznać, że nasi uczniowie już od dawna korzystają z zasobów internetu, często przepisyując słowo w słowo to, co tam znajdują. Dziś więc nastąpiła jedynie mała korekta - AI robi to za nich. To sztuczna inteligencja wyszukuje żądane treści i przed-

stawia je w określonej przez ucznia formie. Na dobrą sprawę, w dosyć dużym uproszczeniu, wszystko zostało po staremu, tylko skrócił się czas na dotarcie do tych informacji i poskładania ich w oczekiwaną całość. Nadal więc uczeń jest tym samym uczniem - mimo iż wyposażonym w potężne narzędzia, to jednocześnie często mocno zagubionym w gąszczu otaczających go informacji. My zaś nadal jesteśmy i będziemy mu potrzebni. Relacja maszyny z człowiekiem, choć wchodzi w wysoki poziom zaawansowania, nigdy nie zastąpi spotkania serca nauczyciela z sercem dziecka. Możemy więc jak wcześniej, a może nawet bardziej niż wcześniej, być przy naszym uczniu, wspierać go w zrozumieniu nauczanych treści, pomóc w selekcionowaniu i systematyzowaniu wszechobecnej wiedzy, asystować w nabywaniu oczekiwanych umiejętności – także społecznych, motywować w chwilach zwątpienia i ... skorzystać przy tym z dobrodziejstw AI. Jeżeli więc sztuczna inteligencja sprawi, że uczniowie choć odrobinę wydłużą swój wolny czas na aktywność fizyczną, spotkania z przyjaciółmi, zaangażowanie społeczne, to chyba bardzo dobrze nam wszystkim to się przysłuży. Oby tylko tak się stało, ale to już temat na innych artykuł.

